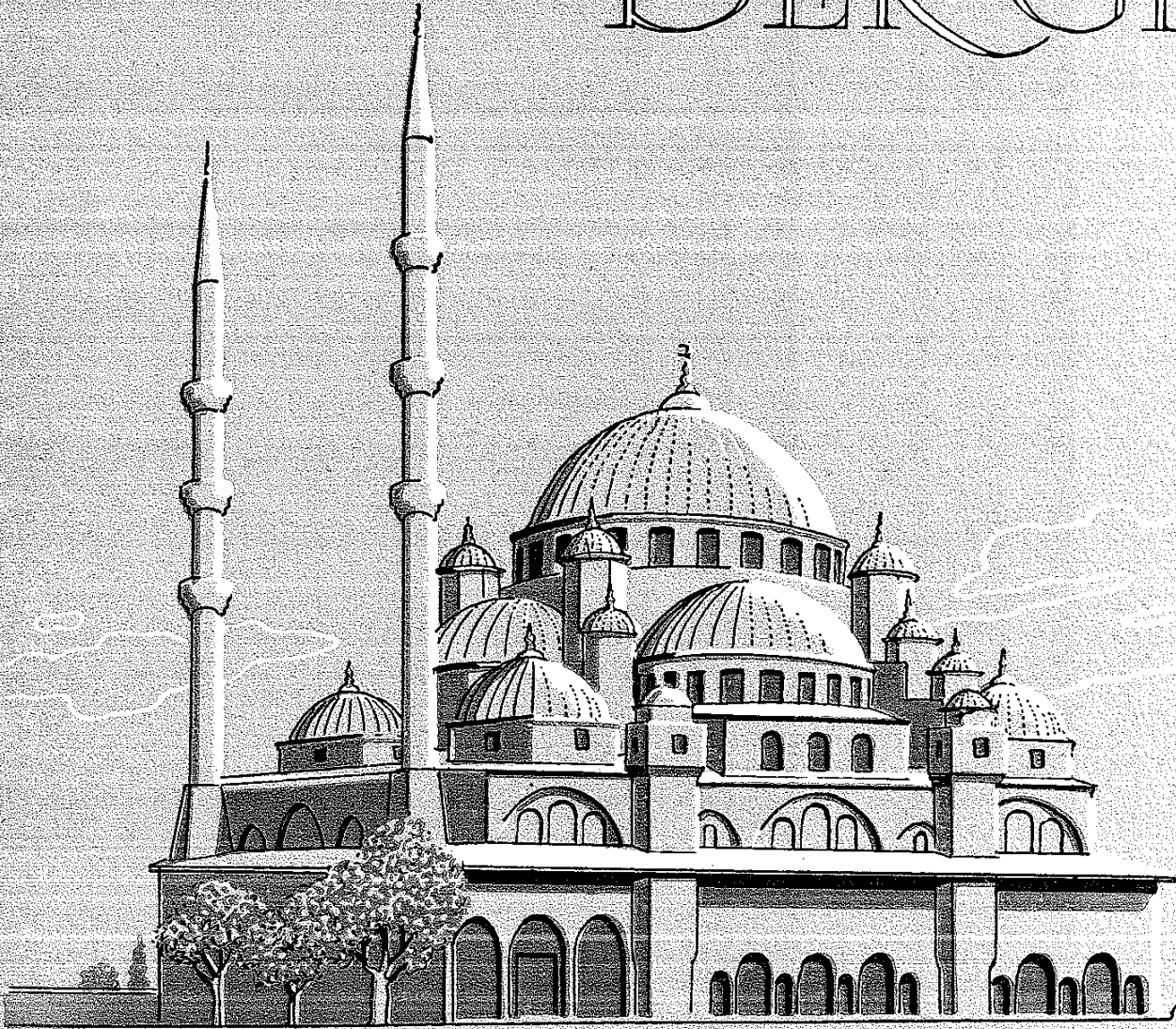

Diyanet

İŞLERİ
BAŞKANLIĞI

DERGİSİ

DİNİ - AHLAKİ - EDEBİ - MESLEKİ AYLIK DERGİ

5. Cilt

Ekim 1966

10. Sayı

HAYIR ÖĞÜDLÜ OLUN

İbrahim EKEN

Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi

Bir güz günü idi. Oturmuş güneşli bir duvar dibine, etrafında halkalanan gençlere hararetle anlatıyordu. Bir anlatış tarzı vardı ki, hiç unutamıyorum. Bazen tok bir sesle kendisine arslan edası veriyor, bazan da bir düşman pususuna düşme endişesiyle kısık sesle telkine çalışıyordu:

“Gaye, bir istikbâl kazanmaktır. Bir makama ermek, pâyeye sahibi olmaktır. Gaye, bir şeye baş olmak, başkalarına hükmetmektir. Gaye, istediğin kapıyı, istediğin anda açabilmektir. Gaye, her işini her zaman ve her yerde yapabilmektir. Bunun için de kazanmak. Para kazanmak! Para kazanmak lâzımdır. Kazan sen, korkma. Onu elde ederken kusurların olursa, varsın olsun, onu kazandın mı suçlarını Allâh’a bile affettirirsin. Fakat sen para kazanamıyor isen, malın ve rütben yoksa dünyada hiç bir şeyin olmayacaktır. Daha gençsiniz, size istikbâl lâzım. Hem ne için çalışıyorsunuz, bir istikbâl kazanmak için değil mi?”

Bu sözler, bana büyük bir ızdırab olmuştu. Yâ Rab! Ne hâle gelmiştik. Bir hayli de yaşlanmıştı. Yaşı elliye bulmuş, hâlâ dalâlette kalmıştı. Daha da acı tarafı vardı. İdlâl ediyordu. Hem de gençleri, çocukları idlâl ediyordu. Onlara gayenin kazanmak, para kazanmaktan ibaret olduğunu anlatmak istiyordu. Hat-tâ, para kazanabilmek için Allâh’a da isyân etseniz zararı yok, diyordu. Bir gün o para ile suçlarınızı Allâh yanında affettirirsiniz, diyordu.

Bu ne büyük gafletti yâ Rab! “Allâhü Teâlâ Kitâb-ı İlâhîsinde ins ve cinni beni tanısnlar, bana ibâdet etsinler, diye yarattım.” buyuruyordu. Bununla, gayenin Allâhü Teâlâ’nın emrine uymak, O’na kul olmak olduğunu bildiriyordu. Cenâb-ı Kâdir-i Mutlak Hazretleri “Malınız ve evlâdlarınız sizi Allâh’ın zikrinden alakoymayın, böyle yapan kimseler dünyâ ve âhirette hüsrâna uğrayacak bedbahtlardır.” buyuruyordu. Allâhü Teâlâ dünyalık için, Allâh’a isyân etmek şöyle dursun, O’nun zikrinden gâfil olmanın dahî dünyâ ve âhirette perişanlık olduğunu bildiriyordu. Yine Cenâb-ı Hak, “Dünyâ hayâtı, oyun ve lehviyattan ibârettir.” diyerek dünyâ hayâtının basitliğini bize anlatıyordu. Şu halde bu yaşı elliye aşmış ihtiyar yanılıyordu. Yanılması kendinde de kalmıyor, gençleri de al-

---

Evet, mâişet meselesi etrafında insanların meydana getirdikleri anlaşılması güç ıstılah dokularını söküp kaldıracak olsak onu anlarız ve onun mahiyetini lâ-yikiyle kavramış oluruz. Kezâ bu müşküleyi - iktisâdın güçlüklerini - halletme hususunda milletlerin benimsediği çeşitli prensipleri (usulleri) gereği gibi anlarız. Faydalı olanını zararlı olanından, hayırlısını şerlisinden ayırt edebiliriz. O zaman iktisâdın basitçe olan çözümlenmesinde tâkibedilecek usuller bize açık olarak görünür. Ve iktisât meselesi bize artık müşkül gelmez.

(Devamı var)

datıyordu. Durdum; gençlerin daha fazla zehirlenmelerini istemiyordum. Dedim ki:

— Beyefendi, müsaade eder misiniz? Benim de diyeceklerim var: Bundan otuz sene evvel ben de çocuktum. Yine sizin gibi, hattâ çok daha yaşlı ihtiyarlar, güneşli günlerde bir duvar dibinde otururlardı. Biz de oyunu bırakır, o nur yüzlü, iyi kalbli insanların etrafında halkalanırdık. Onlar da bize anlatırlardı. Amma sizin söylediklerinizden başka şeyler söylerlerdi. Hele bir gün, seksen yaşındaki İpek Mehmed amcanın söylediklerini hiç unutamiyorum:

— “Evlâdlarım, bakın ben ihtiyar oldum. Dünyâda zengin insanlar arasındayım. Fakir olduğum günler de geçti. İzdırab nedir bilmiyorum. Gelin size rahat olmanın sırrını öğreteyim: Dünyâda ve âhirette rahat olmanın sırrı, insanın kendisini kendisine muhtaç olanın esâretinden kurtarmasıdır. Bunun mânâsını anlatacağım sizlere: Dünyânın bir çok nîmetleri var, yavrularım: Para, servet, kadın, evlât... Hâsılı buna benzer şeyler. Bunlar, insanı kendisine çeken şeylerdir. İnsan ister ki parası, malı, mülkü olsun, hem de çok olsun. Amma bir düşünürseniz, bu şeylerin hepsi sana muhtaçtır, insana muhtaçtır. İnsan olmasaydı bu paralar, mallar, mülkler olur mu idi? Olsa ne işe yarardı, hiç bir kıymet taşımazdı. Şu dünyâ hayâtımı tamamladığım zaman, bu malların ve servetlerin ne kıymeti kalır benim için! Eğer insan bir gün yok olacak olan dünyâ malına gönlünü kaptırırsa, hiç bir zaman râhat edemez. Her gördüğü zararla berâber kalbinden bir parça gider. Her harcadığı kuruş, etinden kopan bir parça haline gelir. Artık o, her an acı içindedir. Her an muzdarıbdır. İşte bu ızdırabdan kurtulup huzur içinde kalmanın yolu, gönlü bunun elinden kurtarmaktır. Sakın yanlış anlamayasınız yavrularım: Dünyâyı atınız, onu elinizden çıkarınız demiyorum. Dünyâya sâhib olunuz, onun estri olmayınız. Çalışınız, çalışmanızı Allâh’ın emri ile yapınız. Kazanınız; yalnız helâl olan yerlerden kazanınız. Başkalarına zarar vererek elde ettiğin kazanç senin için dünyâ ve âhirette yüküdür, vebâldir. Sakın öyle kazancı istemeyiniz, her aldığınız nefeste Allâh’ı anınız. Sakın Hâlık’ı unutmayınız. Şunu iyi biliniz ki, Allâh’ın nasîb etmediği kazanca ulaşmanız mümkün değildir. İnsanları, hayvanları seviniz. Onlara karşı dâimâ merhametli olunuz. Bu merhametiniz Allâh için olsun, menfaat için de değil. Allâh’ın emri ile hareket etmekten asla çekinmeyiniz. Allâh’dan korkunuz, yalnız Allâh’dan korkunuz. Allâh’ın emrinde kaldığımız zaman, zarar göreceğinizi söyleyenler varsa sakın inanmayınız. O söz, şeytan sözüdür. Aldanmayınız. Çünkü gâye, Allâh’a ulaşmaktır; O’nun rızâsına erişmektir. Korkmayınız, siz O’nun emrinde dâim olunuz. Allah sizin yardımcınız olacaktır. Rızâsının yollarını bizzat size Cenâb-ı Hak gösterecektir. Öyle va’d ediyor: “Bizim yolumuzda mücâhede edenlere, bize giden yolları biz gösteririz.” buyuruyor, diyordu.

Şimdi daha iyi anlıyorum. Ne büyük insandı İpek Mehmed amca. Bu gün de böyle hayır öğüdü İpek Mehmed amcalara muhtaç değil miyiz ki?